

आत्महत्याग्रस्त शेतकरी महिलेची व्यथा

देशात शेतकऱ्याच्या ज्या आत्महत्या होत आहे. महाराष्ट्रातील वर्धा जिल्हातील चिस्तुर या गावातील आत्महत्याग्रस्थ महिला 1. श्रीमती. मिना अशोकराव भालेराव रा. चिस्तुर ता. आष्टी जि. वर्धा वय 45 वर्ष 2. श्रीमती शुभांगी मदनराव वानखडे रा. चिस्तुर माझ्या कुंटुबामध्ये माझ्या पतीने शेतीला कंटाळुण सन. 2014 – 15 या वर्षात आत्महत्या केली असुन माझे कुंटुब फक्त शेतीवर अवलंबून होते, दरवर्षी होणारी सततची नापिकी दुष्काळ, व शेतीमालाला योग्य भाव न मिळाल्यामुळे माझी आर्थिक परिस्थिती दिवसेंनदिवस ढासळत गेली. अल्पभुधारक शेतकरी त्यामुळे उत्पन्न फारच कमि बँकेचे कर्ज व उसनवारी सावकारी कर्ज वाढत गेले. मुलाचे – मुलीचे शिक्षण, खर्च मुलीचे लग्न यामुळे आर्थिक स्त्रोत कमि दविसेंनदिवस माणसिक तनावामध्ये जिवण जगावे लागले त्यामुळे वाढत्या जबाबदाऱ्या कुटुंबाचे पोषन इत्यादी अनेक कारणामुळे तणावास सामोर जावे लागले. शेवटी तनाव सहन न झाल्यामुळे आत्महत्तेस प्रवृत्त व्हावे लागले.

कुटुंब प्रमुखाची आत्महत्या झाल्यामुळे पुढील जबाबदारी वाढत गेल्या यानंतर जिवनात सावरण्या करिता कुणाचातरी मदतीचा हात आवश्यक होता. अशा संकटकाळी व्यक्तिला मदत करण्याच्या दृष्टीने सामाजिक संस्था भारतीय बहुउद्देशिय खादी व ग्रामोद्योग शिक्षण संस्था, चिस्तुर ता. आष्टी जि. वर्धा या सामाजिक संस्थेने पुढाकार घेवुण मदतीचा हात देण्याचे ठरविले अशा परिस्थितीमध्ये संस्थेने मुलाचे शिक्षण व घराचा दैनंदीन खर्च चालावा या करिता शाषणाऱ्या विविध योजनेतुन पुरेशी मदत केली. सामाजिक दायीत्व सांभाळण्यासाठी अशा कुटुंबाना मदत करण्याचे आव्हाण स्विकारले नाम या सामाजिक संस्थेशी संपर्क साधुन आर्थिक मदत 15 हजार रुपये मिळवून दिले. घरगुती साहीत्य काही सामाजिक योजनेतुन मिळवुण दिले, आत्महत्या ग्रस्त कुटुंबाची आर्थिक स्थिती सुधारावी व कुठेतरी कायापालट व्हावा या हेतुने अशा कुटुंबांना आजही मदतीची गरज आहे. भविष्यात अशी कुंटुबे स्वाभीमानाने जगावी या करीता. भारतीय बहुउद्देशिय खादी व ग्रामोद्योग शिक्षण संस्था, चिस्तुर सर्वाना जाहीर आव्हाण करित आहे कि, दानशुर सामाजिक संस्था व शासन यांनी पुढे येवून अशा कुटुंबांना मदत करावी.

पृष्ठ ४४

अधिकारी

भारतीय बहुउद्देशिय खादी व
ग्रामोद्योग शिक्षण संस्था, चिस्तुर
ता. आष्टी जि वर्धा

आज देशामध्ये शेतकऱ्याच्या हवालदील परिस्थितीमुळे शेतकरी खचलेला आहे. घरातील कमावता व्यक्ती गेल्यामुळे कुटुंब पुर्णपणे निराधार झाले आहे. शेतकऱ्याचा होणाऱ्या आत्महत्या जनु एक कुटुंबाला दारीद्राचा शापच असल्याचे जानवते अशा बिकट परिस्थितीमुळे आत्महत्याग्रस्थ शेतकऱ्याची पत्ती अपत्य कुटुंब निट सांभाळू शकत नाही मुलाबांळाचे शिक्षण पूर्ण करू शकत नाही. एवढेच काय तर मुलीचे लग्न करण्याची सुदधा तिच्यात हिम्मत नसते. वाईट परिस्थीतीत जिवण जगावे लागत. दिवसेनंदिवस दारिद्रयाला सामोर जावे लागतअशा वेळी कुणाचा तरी मदतीचा हात अशा निराधार कुटुंबाना मिळणे गरजेचे असंते.

अशा वेळी शासन सवयंम सेवी संस्था, सामाजिक कार्यकर्ते यांनी सामोर घेवून त्यांना आधार देणे अगत्याचे असंते अशा परिस्थीमध्ये सवयंम सेवी संस्थानी पुढाकार घेण्याचे महत्वाचे कार्य भारतीय बहुउद्देशिय खादी व ग्रामोद्योग शिक्षण संस्था, चिस्तुर या संस्थेने स्वयंमस्फुर्तीने पुढाकार घेवून पुर्ण करित आहे. परिसरात झालेल्या शेतकरी आत्महत्या कुटुंबांना प्रत्यक्ष भेट देवून त्याच मनोगत जानुन घेवून त्या कुटुंबाच्या व्यथा खरोखरच दिनवानी दिसुन आल्या त्यामध्ये दोन कुटुंबाची झालेली दैनावस्था अधिकच आहे. चिस्तुर या गावातील एक कुटुंब निराधार व आत्महत्या ग्रस्त श्रीमती. मिना अशोकराव भालेराव व शुभांगी मदन वानखडे तरुण वयात पतीने आत्महत्या केल्यामुळे संपूर्ण कुटुंब निराधार झाले आहे. मुलगा लहान मुलीचे लग्न या सर्व जबाबदारीने होरपळलेली महिला त्या महिलेला कुणाचा तरी मदतीचा हात हवा होता. अशा वेळी भारतीय बहुउद्देशिय खादी व ग्रामोद्योग शिक्षण संस्था, चिस्तुर संस्थेने पुढाकार घेवून शासनाच्या योजनेचा लाभ पदरी पाडुन देण्याचे त्याचप्रमाणे नाम सारख्या संस्थेच्या मदतीने स्त्रोत सर्व बाबीचा पाठपुरावा आर्थिक मदत कौटुंबीक वस्तुची मदत मनोबल वाढविण्याच्या हेतुने. आवश्यक शिबीर घेवून व प्रबोधन करूण प्रशिक्षणाचे प्रयोजन करूण उद्योगातुन रोजगार त्या कुटुंबाला कसा प्राप्त होईल हे लक्ष सामोर ठेवुन आत्महत्याग्रस्थ कुटुंबाना या संस्थेने परीपूर्ण मदत केली.

आणी आज समाजाविषयी आपले श्रेय समजुन पुढे हि निरंतर त्यांना सर्वतोपरी मदतीचा हात देणे आहे. त्याकरिता दानशुर व्यक्ति, सामाजिक संस्था व जागिवपूर्ण संस्थेनी शासनाने आपला आर्थिक सहभाग या संस्थेच्या माध्यमातुन पुरविण्याचा मानस आहे. आपणास नम्र निवेदन भारतीय बहुउद्देशिय खादी व ग्रामोद्योग शिक्षण संस्था, चिस्तुर या संस्थेला मदत करून आपल्या परीने मदतीचा हात द्यावा जेने करून आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्याचे कुटुंब स्वाभिमानाते व हिम्मतीने जगण्याची ताकद त्याच्यात निर्माण होईल.

प्रभाव

तोय बहुउद्देशिय खादी व
ग्रामोद्योग शिक्षण संस्था, चिस्तुर
ता. आष्टी जि वर्धा

